

SUOMEN SOTI

Tässä numerossa

- 4 JYVÄLLÄ** Utin erikoisjääkärit harjoittelevat pimeätaistelua *Tapio Mäkinen* • Eläkeuudistuksessa muhii tasa-arvopommi *Ismo Turunen* • Viimeinen it-kesä Haminassa *Tapio Mäkinen* • Maailmalta *Pertti Lappalainen* • Uusi ohjusjärjestelmä maavoimille • Mönkijä sopii sotilaillekin • Uusi olkapääohjus Iгла-Super *Ahti Lappi* • Kotimainen bipodi tarkka-ampujille • Soveltuuko CV9030 -tykki ilmatorjuntaan? *Pauli Thomenius*
- 12** Puolustusvoimat 2000-luvulle *Mikael Halila*
- 16** Kennanin ja Kekkonen oppi elää *Iiro Nordling*
- 20** Liikesodankäynti osa III: Taistelulentä laajenee *Mikael Halila*
- 22** Draamaa moskovalaisessa teatterissa *Mikael Halila*
- 24 ILMATORJUNTA** Torjuntavoitto 3D-sodassa *Ahti Lappi* **24** • Asiaa ohjampumisesta *Pauli Thomenius* **29** • Tykkitulun väistäminen *Pauli Thomenius* **32** • Ammusilmatorjunnan tulevaisuus *Jukka Korhonen* **34** • Ilmasuojelu *Petteri Lalu* **36** • Ilmatorjunnan johtaminen *Matti Toivettula* **38** • Ilmatorjunnan simulaattorit *Jarmo Sinkkonen* **40** • Kauasko it kantaa? *Pauli Thomenius* **41**
- 42** Varuskunta osa V: Luonetjärven Tukilentoalueen monet tehtävät *Tapio Mäkinen*
- 46 TESTISSÄ** Sotilaan ja eränkävijän alusvaatteet ja sukat • Pukeudu oikein *Eerikki Rundgrén*
- 54** Moottorikelkkakoulu osa I: Hangessa! *Ville Maijanen*
- 56 TAUKO** Stalinin kiusat *Markus Anaja* • Marokon Kahuu teatterissa – ja todellisuudessa *Jaakko Puuperä* • Nimet marmoritaulussa -suurelokuva *Jukka I. Mattila* • Ensimmäinen suomalainen vapaajoukko *Jussi Niinistö* • Elokuvan taustat – Viron vapaussota *Jarkko Kemppi* • Suomen Sotilas 80 vuotta sitten • Uusi Stella Polar -kirja *Jussi Niinistö* • Hasse Wind – unohdettu sankari *Juhani Sario* • Viimeinen kotka *Ulla Lundqvist* • Vaaran vuodet ja talvisota sarjakuvissa *Tapio Mäkinen ja Jaakko Puuperä* • Sotilaskielenhuolto *Pauli Thomenius*
- 57** Heraldikassa Suomen leijona *Jukka Suvisaari*
- 65** Varusvarasto ostaa, myy, vaihtaa
- 70** Internetissä veteraaneja *Kari Huhtama*
- 72** Palautteet
- 74** Terveidenhoidossa palettumista *Eero Lehmuskallio*
- 76** Kenttäkeittiössä mukiin menevää *Riitta Salo*
- 77** Otila kysyy *Jyrki Otila*
- 78** Kolumni *Jukka Knuuti*

KANSIKUVA: JANNE KOPU / PvkK

JULKAISTAVA AINEISTO. Aineisto hyväksytään julkaistavaksi ehdoin, että Kustannus Oy Suomen Mies saa aineistoon hyvän kustannustavan puitteissa eri korvauksista vapaan käyttöoikeuden tiedonvälitystoiminnassaan, ellei muuta ole nimenomaisesti sovittu.

TILAAJAREKISTERI. Lehden tilaajarekisteriä voidaan käyttää suoramarkkinointitarkoituksiin. Niitä lehden tilaajia, jotka eivät halua että heidän tietojensa käytetään, pyydetään ilmoittamaan siitä lehden tilauksen yhteydessä.

Asiaa ilmatorjunnasta

■ Tämä Suomen Sotilaan kaksoisnumero on keskittynyt tärkeään aiheeseen – ilmapuolustukseen, -torjuntaan ja -suojeluun. Lehden ilmatorjuntasivuilla 24–41 esitellään ilmapuolustuksen maakomponentin nykynäkymiä Suomessa ja maailmalla ja tarkastellaan teknisesti ilmatorjunnan mahdollisuuksia. Asiantuntijoina kuusi suomalaista ilmatorjuntaupseeria everstistä majuriin, pääesikunnasta, ilmatorjuntakoululta ja reservistä. Onko ilmauhka torjuttavissa? Voidaanko kallista ilma-asetta vastaan taistella lopulta varsin yksinkertaisin ja kustannustehokkain keinoin? Eversti evp, **Ahti Lappi** kirjoittaa torjuntavoiton mahdollisuuksista kolmen ulottuvuuden sodassa *sivuilla 24–27* ja everstiluutnantti evp, **Pauli Thomenius** puolestaan tarkastelee *sivuilla 28–33* osuuko ilmatorjunta?

Venäläinen Iгла-ilmatorjuntaohjus lähdössä Lohtajan ampuma-alueelta

Suomen raskas 2000-luvulle, mutta...

Roottoreilla, teloilla vaiko raketeilla?

■ Iskukykyä kehitetään vaikkakin riittämättömin resurssein. Mutta ovatko käynnistyneen iskukykytutkimuksen vertailukohteet; helikopterit, taistelupanssariväen, tykistöjärjestelmät raketinheittimeen ja panssaritorjuntaohjuksat vertailtavissa? Voiko omenaa ja appelsiinia vertailla? **Mikael Halila** käsittelee merkittävää kysymyksenasettelua, materiaalihankintojen näkymiä sekä organisaation, kokoonpanojen ja doktriinin kehitystä artikkelissaan "Puolustusvoimat 2000-luvulle" *sivuilla 12–14*.

Pohjantähden alla

**MAANPUOLUSTUKSEN
AIKAKAUSLEHTI
83. VUOSIKERTA**

11-12/02

PÄÄTOIMITTAJA

Jaakko Puuperä (09) 496 189

TOIMITUSSIHTEERI

Marko Eriksson

VAKITUISET AVUSTAJAT

Jaakko Bergqvist • Mikael Halila •
Marjatta Hinkkala • Mika Kalakoski •
Jukka Knuuti • Jukka Knuutila •
Jukka I. Mattila • Eero Lehmuskallio •
Jussi Niinistö • Pertti Lappalainen •
Risto Penttinen • Riitta Salo • Jukka
Suvisaari • Pekka Visuri

TAITTAJA

Ilkka Pitkänen

NETTISOTILAS

Marko Eriksson webmaster •
Leif-Eric Rosendal

KUSTANTAJA

Kustannus Oy Suomen Mies

TOIMISTO

Paula Kareinen • Leif-Eric Rosendal

MARKKINOINTI

Kim Vinari

OSOITE

Döbelninkatu 2, 00260 Helsinki
Puh: (09) 496 189
Fax: (09) 492 058
toimitus@suomensotilas.fi

www.suomensotilas.fi

Toimituksen sähköpostiosoitteet:
etunimi.sukunimi@suomensotilas.fi

TILAUSHINNAT

11 ilm. kertaa vuodessa;
kestotilaus 50 € / vsk,
määräaikaistilaus 55 € / vsk,
opisk. ja varusmiehet 42 € / vsk

Levikki 15 290

Irtonumeromyynti:

Akateeminen kirjakauppa

ILMOITUKSET

Icemediä

Puh: (09) 7002 9910
Fax: (09) 650 400
icemediä@icemediä.fi

Mediamyynti Norrlin Oy /

Liisa Norrlin
Puh: (09) 590 395 ja (09) 590 804
Fax: (09) 592 587

KIRJAPAINO

Itä-Uudenmaan Paino Oy
Seppäläntie 47-51, PL 27
07901 Loviisa

ISSN-1237-8704

Aikakauslehtien liiton jäsen

Suomalaiset ovat joutuneet tekemään ratkaisunsa usein tukalissa ja vaihtoehdottomissa tilanteissa. Tänä päivänä olemme kansakuntana meille historiallisesti sikäli poikkeuksellisessa ja onnellisessa asemassa, että voimme tehdä valintoja ilman välitöntä uhkaa tai pakkoa. Voimme katsoa rauhassa niin pitkälle eteenpäin kuin mahdollista, unohtamatta samalla historiamme opetuksia. Myös tasavaltamme korkein poliittinen johto näyttää oivaltaneen tämän.

Liittoutuneena tai ei, on pienenkin maan valintojen perustuttava myös tulevaisuudessa kansalliseen etuun. Idealismille ei ole tilaa tehtäessä päätöksiä miljoonien ihmisten turvallisuudesta tulevaisuudesta. Johtotähtenä voisi olla yhä Ehrensvaridin ja Paasikiven viisaus. Ei heidän omassa ajassaan tekemien ratkaisujen kopiointi, vaan juuri tosiasioiden näkeminen ja tunnustaminen, luottamatta sokeasti vieraaseen apuun.

Niiden monien, jotka äänestivät EU-jäsenyyden puolesta pelkästä ”ryssänpelosta” on hyvä huomata, että kymmenessä vuodessa on paljon muuttunut. Kylmä sota on loppunut ja entiset viholliset, Venäjä ja USA, puolustavat nyt yhdessä suurvaltaintressejään. Natokin on muuttunut. Se laajentuu ja liudentuu. Muuttumatonta onkin vain valtioiden rooli: kansallisen edun ajaminen, tarvittaessa liittoutuen ja taas eroten. Kansainvälisessä politiikassa kaveri jätetään.

Päätökset tänään vaikuttavat meidän – tavallisten suomalaisten – kohtaloihin huomenna. Siihenkin, missä ja miten viettämme joulua vuonna 2012. 60 vuotta sitten miljoonat viettivät viimeistä jouluaan kaukana kotoa. Yksi heistä – tuntematon sotilas – päätti tunnustaa rakkautensa ihmiselle jossain kaukana:

”...Sinä olit paras ystäväni, Monika. Ei, et lukenut väärin, kyllä sinä olit. Tämä kirje saavuttaa Sinut kahden viikon kuluttua. Olet silloin jo lukenut lehdistä mitä täällä on tapahtunut... Työmme on yksinkertaista. Ilman lämmön ja kosteuden mittaamista sekä pilvipeitteen korkeuden ja näkyvyyden arvioimista... Monika, mitä meidän elämäme on verrattuna tähtitaivaan vuosimiljooniin? Pääni yläpuolella on tänä yönä Andromeda ja Pegasos. Olen katsellut niitä kauan, pian olen hyvin lähellä niitä. Mieleni tyyneydestä ja kestävydestäni kiitän tähtiä, joiden joukossa sinä olet kaunein. Tähdet ovat kuolemattomia, ja ihmisen elämä on kuin tomuhiukkanen maailmankaikkeudessa. Ympäriämme luhistuu kaikki, kokonainen armeija kuolee. Yöt ja päivät palavat, ja neljä ihmistä puuhaillee voidakseen ilmoittaa lämpötilan ja pilvipeitteen korkeuden. En ymmärrä paljoakaan sodasta. Käteni ei ole kaatanut yhtäkään ihmistä. Pistoolillani en ole kertaakaan ampunut toisissani. Olisin laskeskellut tähtiä vielä pari vuosikymmentä, mutta tuskinpa siitä tulee enää mitään.”

Monika ei koskaan saanut kirjettä.

Toivon Hyvää Joulua ja Rauhaa Uudelle Vuodelle 2003 kaikille rauhan puolustajille ja heidän rakkailleen kotona ja kaukomailla.

JAAKKO PUUPERÄ
jaakko.puupera@suomensotilas.fi

NETTIKOLONNA

Eivät arvanneet nämekään miehet kuutisenkymmentä vuotta sitten, että kuva heidän kolonnansa etenemisestä olisi tänään kaiken kansan katseltavana internetissä. Nettipalstalla vierailaan tällä kertaa sotaveteraanien sivustoilla lukemassa rivisotilaiden kertomuksia ja katselemassa mm. Alavuden kaupungin Perinnehuoneen kuvasatoa. –Sivut 70–71

Kauhua teatterissa

MAROKON KAuhu

Espoon Kaupunginteatterin näyttämöllä näki marraskuussa ensi-iltansa monologinäytelmä Marokon Kahu, jota esittää näyttelijä **Pauli Poranen**; Suomen Sotilas kävi katsomassa. Mutta kuka oli oikea Marokon Kahu? Lisää näytelmästä ja itsestään Kauhusta sivuilla 58–59. Esittelyssä myös virolainen suurelokuva Nimet Maromoritaulussa sivuilla 60–63.